

Monika Łada

Scenariusz lekcji geografii dla klasy II d (lekcja otwarta)

Temat lekcji: Zróżnicowanie gleb w Polsce

Stosowanie nowatorskich rozwiązań w pracy dydaktycznej i wychowawczej, w tym technologii informacyjno-komunikacyjnej

Podstawa programowa: 1,8; 4,5

Cel ogólny lekcji:

Uczeń po zakończonych zajęciach:

- Klasyfikuje i charakteryzuje gleby w Polsce

Cele szczegółowe lekcji:

Uczeń po zakończonych zajęciach:

- Wymienia podział gleb na strefowe i astrefowe
- Potrafi podać przykłady gleb strefowych i astrefowych
- Rozpoznaje rodzaje gleb na podstawie profilów glebowych
- Potrafi odczytać z mapy gleby występujące we własnym regionie
- Opisuje rozmieszczenie gleb w Polsce na podstawie mapy
- Określa znaczenie gospodarcze gleb
- Wykazuje zależności między przyczynami i skutkami degradacji gleb

Środki dydaktyczne:

- **Komputer i rzutnik multimedialny**
- **Prezentacja multimedialna z animacjami: „Proces glebotwórczy”, „Niszczenie gleb” oraz innymi informacjami**
- Przykłady profilów glebowych
- Podręcznik „Planeta Nowa3”
- Mapa fizyczna Polski
- Atlasy geograficzne
- Folder – do zapisków uczniowskich
- Kserokopie krzyżówki
- Kserokopie gałęzi logicznego myślenia
- Schematy mapy mentalnej
- Markery, magnesy

Metody:

- Analiza mapy „Gleby występujące w Polsce” oraz mapy ogólnogeograficznej
- Analizowanie profilów glebowych
- Analizowanie diagramu „Bonitacja gleb” zamieszczonego w podręczniku
- **Projekcja prezentacji multimedialnej**
- Mapa mentalna
- Gałąź logicznego myślenia – jedna z metod TOC
- Pogadanka
- Rozwiązanie krzyżówki
- Autorefleksja

Formy pracy: Indywidualna, zespołowa, grupowa

Przebieg lekcji:

Wprowadzenie

1. Rozdanie folderów „Gleby w Polsce” (załącznik 1) i uzupełnienie 1 strony „Co wiem o glebach?”.

➤ Odczytanie przykładów przez uczniów

2. Podanie tematu oraz celów lekcji (załącznik 2 slajd 1), zapis w zeszytach

Rozwinięcie

Część I

1. Projekcja animacji „Proces glebotwórczy” (załącznik 2 slajd 2)

Przykładowe pytania:

- Jak powstaje gleba?
- Od jakich czynników zależy powstanie gleby?
- Od czego zależy jej stopień żyzności?

2. Prezentacja slajdów z pojęciem gleby oraz czynnikami glebotwórczymi (załącznik 2 - slajd 3, 4)

3. Praca z mapą: „Gleby w Polsce” (załącznik 2- slajd 5)

Przykładowe pytania:

- Jakie gleby występują w Polsce?
- Których jest najwięcej?
- Których jest mało?
- Jakie gleby występują w okolicach Łomży?

4. Podział gleb na strefowe i astrefowe, przykłady (załącznik 2 – slajd 6)

5. Prezentacja diagramu – „Struktura gleb Polski wg powierzchni” (załącznik 2- slajd 7)

Część II

1. Praca w grupach - wykonanie mapy mentalnej (załącznik 3 – arkusze z mapami mentalnymi)

(określenie rodzaju gleby, uzupełnienie profilu glebowego, opisanie procesu glebotwórczego, określenie stopnia żyzności i znaczenia gospodarczego, podanie przykładów występowania; wykorzystanie materiału z podręcznika, mapy tematycznej „Gleby w Polsce”, schematów profilów glebowych, diagramu „Bonitacja gleb”)

- Gr.1- gleba brunatna
- Gr.2 - gleba bielicza
- Gr.3 - czarnoziem
- Gr.4 - rędzina

2. Przedstawienie efektów pracy uczniów

3. Podsumowanie poprzez prezentację slajdów (załącznik 2 - slajdy 8-13)

Część III.

1. Projekcja animacji „Niszczenie gleb” na podstawie której uczniowie mają zwrócić uwagę na zależności przyczynowo-skutkowe związane z degradacją gleby (załącznik 2 slajd 14)

2. Praca w grupach – gałąź logicznego myślenia (załącznik 4-schemat gałęzi logicznej)

Gr.1 – **Jeżeli** ludzie wytwarzają zanieczyszczenia pochodzące z zakładów przemysłowych **to**....., **ponieważ**.....

Gr.2 – **Jeżeli** ludzie wytwarzają ścieki **to**....., **ponieważ**.....

Gr.3 – **Jeżeli** ludzie stosują środki ochrony roślin **to**....., **ponieważ**.....

Gr.4 - **Jeżeli** ludzie stosują nawozy sztuczne **to**....., **ponieważ**.....

3. Prezentacja efektów wykonanego zadania

Podsumowanie

1. Uzupełnienie 2 strony folderu „Czego dowiedziałam/em się o glebach na dzisiejszej lekcji?”

➤ Odczytanie przykładów

3. Uzupełnienie 3 strony folderu „Czego jeszcze chcę się dowiedzieć o glebach?”

➤ Odczytanie przykładów

Ocena pracy i aktywności uczniów.

Praca domowa

Rozwiąż krzyżówkę „Gleby w Polsce” (załącznik 5)

Dla chętnych

Ćwiczenie 4 str. 48 -podręcznik